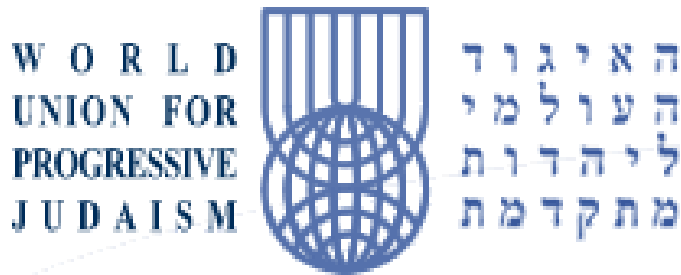

5775

Torah from Around the World

Hij zei tegen hen: Ga de wereld in en kijk wat de juiste weg is die de mens dient te kiezen. Rabbi Eliëzer zei: een Goed Oog. Rabbi Jehosjoe'a zei: een goede vriend. Rabbi José zei: een goede buur. Rabbi Sjim'on zei: steeds rekening houden met de gevolgen van gebeurtenissen. Rabbi Eleazar zei: een goed hart.

Hij zei tegen hen: Ik vind de woorden van Eleazar ben Arach de beste, want zijn woorden omvatten jullie woorden. Want wie een goed hart heeft, ziet de mensen in een positief licht, ziet goede vrienden en goede burens en beseft de gevolgen van gebeurtenissen.

Hij zei tegen hen: Ga de wereld in en kijk wat de verkeerde weg is die de mens dient te mijden.

Pirké Avot 11:10 [Spreuken over de Fundamenten, uitgave Amphora Books]

Sjabbat 1 november 2014 / 8 chesjwan 5775, Lech Lecha, Beresjiet/Genesis, Tanach blz. 22-30

Haftara: Jehosjoea 24:1-23, Tanach blz. 837-838

Commentaar: rabbijn Arthur Nemitoff, senior rabbijn van The Temple Congregation B'nai Jehuda, Overland Park, Kansas, de Verenigde Staten

Vertaling: Sera Spanier

[Het Engelse origineel](#)

Waar ga je heen?

„Waar ga je heen?” Deze vraag werd me door veel van mijn vrienden gesteld en iedere keer was mijn antwoord hetzelfde. „Ik weet het niet, maar er is iets dat me trekt, ik moet gewoon gaan.” Als ik terugkwam was de vraag onveranderlijk dezelfde: „Waar ben je heen geweest? Mijn antwoord? „Waar ik moest zijn.”

De sidra van deze week heeft een vergelijkbaar verhaal. God roept een man - we vernemen dat zijn naam Awram is - om op reis te gaan. „Lech lecha me 'artsecha oe'mimoladetecha oe'mibét awicha el-ha'arets asjer ar 'eka. „Ga weg uit je land en je geboorteplaats en het huis

van je vader en ga naar het land dat Ik je zal aanwijzen." Wij weten hoe het verhaal verder gaat. God belooft Awram dat hij een zegen zal zijn. Awram geeft, zonder aarzeling of angst, gehoor aan de oproep.

Wij Joden zijn zwervers - door God uitgedaagd om op weg te gaan. De eerste was Awram die welwillend op weg ging. God begreep wat er omging in Awrams hart en ziel. Hij was niet gelukkig waar hij was. Hij had verwachtingen, dromen, angsten, verlangens, maar hij zat vast in Haran. Hij had zich daar zo goed mogelijk ontwikkeld. Dus daagde God Awram uit: „Breek met het gewone, het gemakkelijke; ga en zoek je eigen weg. Als je dat doet, word je een zegen.”

Wij worden uitgedaagd om dezelfde reis te maken, om te ontdekken wie we zijn en wat we willen worden. Voor ons Liberale Joden is de weg moeilijker dan voor anderen. Onze joodse beslissingen worden genomen op basis van studie, ervaring, traditie. Het is niet genoeg om gezegd te krijgen wat we moeten doen. We moeten de status quo uitdagen; en taaiere vragen stellen aan onszelf en aan anderen. We moeten bereid zijn te experimenteren met nieuwe en andere vormen. Dat is ook het mooie van onze Liberaal-Joodse beweging. We zijn vrij om te zwerven, en aan de slag te gaan met dezelfde verwachtingen, dromen, verlangens en angsten waarmee onze voorvader Awram werd geconfronteerd. Het resultaat is ontzagwekkend.

Ik had de eer om aanwezig te zijn bij een zomerkamp voor kinderen in Bulgarije, dat werd georganiseerd door de Hongaars joodse gemeenschap met de hulp van het American Joint Distribution Committee. Op een van de Sjabbatot rolden we een Tora rol open en lieten alle kinderen en hun madrichim (groepsleiders) het perkament vasthouden, zodat ze hun geschiedenis - hun gezamenlijke reis - met hun eigen ogen konden zien. De meeste kinderen hadden nog nooit een Torarol van zo dichtbij gezien en het is absoluut zeker dat geen van hen ooit een Tora had aangeraakt. Naderhand kwam een klein meisje naar me toe en stelde mij een vraag: „U zei dat dit verhaal ook mij toebehoort?” „Ja,” antwoordde ik. „Welke helft?” vroeg ze. Ik begreep haar vraag niet. Zij legde uit: „Een van mijn ouders is joods; de andere niet. Ik ben slechts half-joods. Welk deel van mij behoort tot dit verhaal?” Ik glimlachte en zei tegen haar: „Van alles wat je bent: het is jouw verhaal en jouw reis.”

Een jaar later vertelde dit kleine meisje me dat ze was begonnen om iedere week de Sjabbatkaarsen aan te steken om „die helft die joods is door alles heen te laten schijnen.” Dat is wat er gebeurt als we onszelf en onze gemeenschappen toestaan om op reis te gaan naar het onbekende.

Of we nu in Bulgarije wonen, in Wit Rusland, Boston of Beersjewa, de reizen die we maken worden slechts begrensd door de joodse voorstellingen die we koesteren. We hebben de mogelijkheid - net als Awram - is om op pad te gaan, te onderzoeken wat de (joodse) wereld te bieden heeft, en te bepalen wat ons levens meer betekenis kan geven. Is het door kosjer te eten? Door met tefillin te bidden? Door de Sjabbatkaarsen aan te steken? Door een berg te beklimmen op Sjabbat? Door te skypen met familie op Rosj Hasjana? Door uit te zoeken wat jouw joodse afkomst is en terug naar huis reizen? Wat je joodse ervaring ook is, hij wordt een authentiek deel van jou, en maakt de reis tot een zegen.

Altijd als ik op reis ga vragen mijn vrienden: „Waar ga je heen?” De waarheid is dat ik nooit weet waar mijn weg naartoe zal leiden. Wat ik wel weet, is dat als ik mijzelf open stel zoals Awram en erop vertrouw dat God mij zal leiden naar waar ik heen moet gaan, de reis een zegen zal worden.

Waar brengt jouw joodse reis jou naartoe? Waar dat ook is, moge het voor jou een zegen zijn.